

TKI-katsaus

Hallitus 06.11.2025 § 123
228/13.00/2022

Valmistelija TKI-toiminnan vararehtori Niemi Kalevi

Esittelijä TKI-toiminnan vararehtori Niemi Kalevi

Xamkin uusi TKI-organisaatio aloitti toimintansa 1.9.2025. Vahvuusaloja, joiden alla eri tutkimusyksiköt toimivat, on neljä:

- Kestävä hyvinvointi
- Digitaalinen talous
- Kiertotalous, energia ja logistiikka
- Metsäbiotalous, ympäristö ja materiaalit

Uudistuneet vahvuusalat vastaavat hyvin molempien maakuntien älykkään erikoistumisen strategian (ÄES) painopisteitä. Ne ohjaavat EU:n aluekehitysrahojen suuntaamista kehittämis- ja investointihankkeille. Esimerkiksi Kymenlaakson uuden maakuntaohjelman 2026-2029 mukaisia ÄES-kärkiä ovat Bio- ja kiertotalous, Logistiikka ja Digitalous.

Ulkoinen hankerahoitus on kuluvana vuonna kasvussa edelliseen vuoteen verrattuna. Syyskuun lopun tuloksen perusteella on ennakoitavissa, että OKM-sopimuksen mukainen tavoite vuodelle 2025, joka on 21 miljoonaa euroa ulkopuolista tutkimusrahoitusta, tullaan saavuttamaan. Myös tutkimustoimintaan saatavan yritysrahoituksen kasvattamisessa, joka sekin on yksi sopimusindikaattoreista, päästään tavoitteeseen.

TKI-toiminnan kasvu heijastuu suoraan henkilöstömäärään. Syyskuun lopussa tutkimus- ja kehittämistoiminnan eri tehtävistä työskenteli yhteensä 370 henkilöä, kun vastaava luku vuotta aikaisemmin oli 339. Yleinen työllisyystilanne näkyy siinä, että asiantuntijoiden rekrytoinnissa ei edellisvuoden tapaan ole ollut suurempia ongelmia ja näin kehittämishankkeet ovat käynnistyneet ja edenneet suunnitellussa aikataulussa.

Rahoitusnäkymät tuleville vuosille ovat kiristymässä. Käynnissä olevan EU:n ohjelmakauden 2021-2027 loppuvuosien varoja on päätetty siirtää yhteensä 300 miljoonaa euroa puolustussektorin tarpeisiin. Esimerkiksi Etelä-Savossa tämä merkitsee 11 miljoonan leikkausta vuosina 2025 ja 2026. Tulevan EU:n ohjelmakauden ennakoidaan edelleen vähentävän aluekehitysrahoitusta nykytasoon verrattuna. Lisäksi ohjelmakausien vaihtuminen on perinteisesti tuonut niukkuutta ja epäjatkuvuutta kehittämistoiminnan rahoitukseen.

Hankevalmistelun painopistettä onkin entistä vahvemmin siirrettävä alueellisesta ohjelmista kilpaillun kotimaisen rahoituksen (BF ja Suomen Akatemia) ja kansainvälisen rahoituksen suuntaan. Tällä hetkellä saanti kansainvälisistä Interreg-ohjelmista ja Erasmus+ -ohjelmasta on hyvällä tasolla, mutta EU:n puiteohjelmista rahoitusta ei ole saatu riittävästi. Myös yritysrahoituksen tasoa on edelleen syytä kasvattaa.

Edellä todetuista haasteista huolimatta vuodelle 2026 asetetusta OKM-sopimuksen tavoitteesta ulkoiselle t&k- rahoitukselle (23 M€) ei ole syytä tinkiä.

Päätösehdotus	Hallitus merkitsee annetun katsauksen tiedoksi ja evästää tarvittaessa TKI-toiminnan vararehtoria.
Päätös	Merkittiin tiedoksi.
Tiedottamisvastuu	
Ote	